

ภาคผนวก ซ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง ทศชาติชาดก เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโสธรวราราม
อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

คำชี้แจง

๑. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ “การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง ทศชาติชาดก เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโสธรวราราม อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา” คำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการจัดการเรียน วิชาพระพุทธศาสนา เพื่อการพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง ทศชาติชาดกต่อไป

๒. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้ เรื่อง ทศชาติชาดก เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโสธรวราราม อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง ทศชาติชาดก เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโสธรวราราม อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

๓. โปรดตอบแบบสอบถามโดยการทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่าง () ในแต่ละข้อคำถาม ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง หรือตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๔. ข้อมูลที่ท่านได้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับและไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่านทั้งสิ้น

๕. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่าน ที่ได้สละเวลาและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

พระมหาเจษฎา ธนปาโล (รักษาทรัพย์)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามโดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

๑. อายุ

[] อายุ ๑๔ ปี

[] อายุ ๑๕ ปี

[] อายุ ๑๖ ปี

[] อายุ ๑๗ ปี

๒. เพศ

[] เพศชาย

[] เพศหญิง

๓.เกรดเฉลี่ย

[] น้อยกว่า ๒.๐๐

[] ๒.๐๐-๒.๕๐

[] ๒.๕๑-๓.๐๐

[] ๓.๐๑-๓.๕๐

[] มากกว่า ๓.๕๐

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้ เรื่อง ทศชาติชาดกของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโสธรวราราม อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแบ่งออกเป็น ๕ ด้าน คือ

๑. ด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้
๒. ด้านเนื้อหา
๓. ด้านชุดการเรียนรู้
๔. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้
๕. ด้านการวัดผลประเมินผล

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามโดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าเป็นจริงมากที่สุดเพียงระดับเดียวจากระดับการปฏิบัติ ดังนี้

- ๕ หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
- ๔ หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก
- ๓ หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง
- ๒ หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย
- ๑ หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ข้อ	ชุดการเรียนรู้ เรื่อง ทศชาติชาดก	ระดับความพึงพอใจ				
		๕	๔	๓	๒	๑
	ด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้					
๑.	กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนเข้าใจง่าย					
๒.	จุดประสงค์ที่คาดหวังสามารถวัดพฤติกรรมผู้เรียนได้เหมาะสมกับระดับชั้นหรือวัยของผู้เรียน					
๓.	วัตถุประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาในแต่ละชุดการเรียนรู้					
๔.	วัตถุประสงค์การเรียนรู้เรียงจากง่ายไปหายากเหมาะสมกับนักเรียน					
๕.	วัตถุประสงค์การเรียนรู้มีเนื้อหาสาระสำคัญครบถ้วน					
	ด้านเนื้อหา					
๖	เนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้					
๗	เนื้อหาถูกต้องตามหลักวิชาพระพุทธศาสนา					

ข้อ	ชุดการเรียนรู้ เรื่อง ทศชาติชาดก	ระดับความพึงพอใจ				
		๕	๔	๓	๒	๑
๘	เนื้อหาความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น					
๙	สาระความรู้มีความสมบูรณ์ครอบคลุมวัตถุประสงค์					
๑๐	เนื้อหาน่าสนใจทำให้ง่ายต่อการเรียนรู้					
ด้านชุดการเรียนรู้						
๑๑	คำนำของชุดการเรียนรู้ถูกต้อง					
๑๒	สารบัญรายละเอียดชุดการเรียนรู้ครบถ้วน					
๑๓	แบบฝึกหัดหลากหลายท้าทายให้อยากทดสอบตนเองในการเรียนรู้					
๑๔	กิจกรรมการเรียนรู้มีหลากหลายและมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง					
๑๕	แบบทดสอบการเรียนรู้หลังเรียนสอดคล้อง กับชุดการเรียนรู้					
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
๑๖	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชุดการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวของทศชาติชาดก ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน					
๑๗	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละชุดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ					
๑๘	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้เรียนสามารถนำคติธรรมในชาดกแต่ละชาดกมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้					
๑๙	นักเรียนมีความเข้าใจในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชาดกต่าง ๆ หลังใช้ชุดการเรียนรู้					
๒๐	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอดและสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง					
ด้านวัดผลประเมินผล						
๒๑	แบบฝึกหัดท้ายบทแต่ละชุดการเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหาตามจุดประสงค์การเรียนรู้					
๒๒	มีการวัดประเมินผลก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					

ข้อ	ชุดการเรียนรู้ เรื่อง ทศชาติชาดก	ระดับความพึงพอใจ				
		๕	๔	๓	๒	๑
๒๓	ผลจากการทำแบบฝึกหัดทำของนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการวัดประเมินผลการเรียนรู้					
๒๔	นักเรียนสามารถประเมินผลงานของตนเองและกลุ่มได้ขณะใช้ชุดการเรียนรู้					
๒๕	การวัดผลประเมินผลมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้					

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง ทศชาติชาดก เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโสธรวราราม อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง ทศชาติชาดก

.....

.....

.....

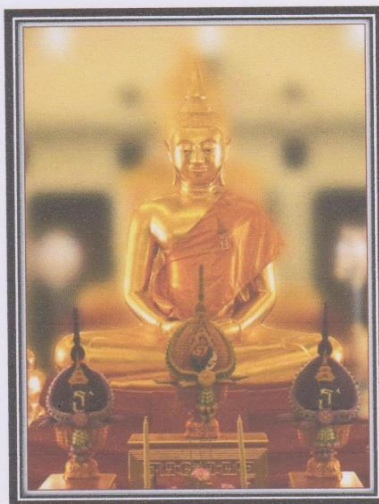
.....

ขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ชุดการเรียนรู้

ทศชาติชาดก

โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโสธรวราราม

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

คำนำ

ทศชาติชาดก เป็นชาดกที่สำคัญ กล่าวถึงการบำเพ็ญบารมีใน ๑๐ ชาติ คือประกอบด้วย เตมียชาดก ชนกชาดก สุวรรณสามชาดก เนมิราชชาดก มโหสถชาดก ภูริทัตชาดก จันทกุมารชาดก นารทชาดก วิชुरชาดก เวสสันดรชาดกสุดท้ายของพระโพธิสัตว์ก่อนจะเสวยพระชาติมาเกิดเป็นพระโคตมพุทธเจ้า ดังกล่าว เป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่พุทธศาสนิกชนทุกหมู่เหล่า คือบริษัทสี่ชนได้แก่ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก และอุบาสิกา ให้น้อมรำลึกถึงคุณของพระเจ้าสิบชาติหรือทศชาติชาดกในหลักที่สำคัญ เพื่อนำไปปฏิบัติ เพื่อจรรโลงให้พระพุทธศาสนา ดำรงคงอยู่สถิตสถาพร เป็นคุณประโยชน์อันยิ่งใหญ่แก่ตนเอง

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทศชาติชาดก จัดทำขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้สอนใช้เป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการกลุ่ม และการส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยยึดหลักการและเป้าหมายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทศชาติชาดก ประกอบด้วย ๑๐ ชุด

๑. เตมียชาดก (พระเตมียไพบ์)
๒. ชนกชาดก (พระมหาชนก)
๓. สุวรรณสามชาดก (สุวรรณสาม)
๔. เนมิราชชาดก (พระเนมิราช)
๕. มโหสถชาดก (พระมโหสถ)
๖. ภูริทัตชาดก (พระภูริทัต)
๗. จันทกุมารชาดก (พระจันทราช)
๘. นารทชาดก (พระพรหมนารท)
๙. วิชुरชาดก (พระวิชูร)
๑๐. เวสสันดรชาดก (พระเวสสันดร)

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทศชาติชาดก จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย มีผลต่อการพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจที่จะนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนและนวัตกรรมการศึกษาต่อไป

พระมหาเจษฎา ธนปาโล

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำชี้แจง	๓
บทบาทของครูในการใช้ชุดการเรียนรู้	๔
บทบาทนักเรียนในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้	๕
แบบทดสอบก่อนเรียน	๖
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	๑๑
ชุดการเรียนรู้ที่ ๑ เตมียชาดก	๑๒
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	๑๔
ชุดการเรียนรู้ที่ ๒ ชนกชาดก	๑๕
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	๑๗
ชุดการเรียนรู้ที่ ๓ สุวรรณสามชาดก	๑๘
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	๒๐
ชุดการเรียนรู้ที่ ๔ เนมิราชชาดก	๒๑
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	๒๓
ชุดการเรียนรู้ที่ ๕ มโหสถชาดก	๒๔
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	๒๖
ชุดการเรียนรู้ที่ ๖ ภูริทัตชาดก	๒๗
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	๒๙
ชุดการเรียนรู้ที่ ๗ จันทกุมารชาดก	๓๐
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	๓๒
ชุดการเรียนรู้ที่ ๘ นารทชาดก	๓๓
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	๓๕
ชุดการเรียนรู้ที่ ๙ วิทูรชาดก	๓๖
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	๓๘
ชุดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เวสสันดรชาดก	๓๙
แบบทดสอบหลังเรียน	๔๑
เอกสารอ้างอิงในการสร้างชุดการเรียนรู้	๔๖
ประวัติผู้วิจัย	๔๗

คำชี้แจง

๑. ให้นักเรียนศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหาอย่างละเอียดรอบคอบ
๒. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อวัดความรู้พื้นฐานของตนเองก่อนเริ่มเรียน
๓. เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดและมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

๔. ถ้านักเรียนเกิดความสงสัยไม่เข้าใจเนื้อหาหรือมีปัญหาสามารถขอคำแนะนำจากครูผู้สอนได้ตลอดเวลา

๕. เมื่อนักเรียนศึกษา และปฏิบัติตามกิจกรรมจาก ชุดการเรียนรู้ทั้ง ๑๐ ชุด คือ

๑. เตมียาชาดก (พระเตมียาไ้)
๒. ชนกชาดก (พระมหาชนก)
๓. สุวรรณสามชาดก (สุวรรณสาม)
๔. เนมิราชชาดก (พระเนมิราช)
๕. มโหสถชาดก (พระมโหสถ)
๖. ภูริทัตชาดก (พระภูริทัต)
๗. จันทกุมารชาดก (พระจันทราช)
๘. นารทชาดก (พระพรหมนารท)
๙. วิฑูรชาดก (พระวิฑูร)
๑๐. เวสสันดรชาดก (พระเวสสันดร)

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

๖. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
๗. นักเรียนมีเวลาเรียนชุดการเรียนรู้ละ ๒ ชั่วโมง

บทบาทครูในการใช้ชุดการเรียนรู้

๑. ครูผู้สอนจะต้องเตรียมตัวให้พร้อม โดยการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ชุดกิจกรรมให้เข้าใจอย่างชัดเจน การจัดชั้นเรียน การเตรียมแหล่งเรียนรู้ การเตรียมสื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน
๒. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูต้องจัดกิจกรรมให้ตรงกับกิจกรรมที่ระบุไว้ในชุดกิจกรรม เพื่อให้กิจกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
๓. ก่อนทำกิจกรรมทุกครั้ง ครูต้องอธิบายชี้แจงถึงวิธีปฏิบัติกิจกรรมให้ชัดเจน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจตรงกัน จะทำให้จัดกิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และทำให้ ชุดการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น
๔. การจัดชั้นเรียน ครูควรเน้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม รู้จักหน้าที่ของตนเองในการทำกิจกรรม เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักการทำงานร่วมกัน รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกันรับผิดชอบในหน้าที่ กล้าแสดงออก และเป็นผู้นำหรือผู้ตามที่ดี
๕. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขณะที่นักเรียนทำกิจกรรม ครูต้องเป็นที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำ เมื่อนักเรียนมีปัญหาหรือมีข้อสงสัย คอยสังเกต พฤติกรรมของนักเรียนตลอดเวลาเพื่อประเมินพฤติกรรมที่ต้องการเน้น
๖. หลังจากการเรียนการสอนเสร็จสิ้นลงในแต่ละชุดกิจกรรม ครูเป็นผู้ประเมินผลการเรียนของนักเรียน โดยใช้แบบประเมิน
๗. เมื่อทำการสอนครบทั้ง ๑๐ ชุดกิจกรรม ให้ครูประเมินผลการเรียนของนักเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้

บทบาทนักเรียนในการใช้ชุดการเรียนรู้

๑. ก่อนปฏิบัติกิจกรรม นักเรียนต้องตั้งใจรับฟังคำชี้แจงจากครูด้วยความตั้งใจ
๒. ขณะปฏิบัติกิจกรรม ควรปฏิบัติตามคำชี้แจง ขั้นตอนในการเรียนรู้ด้วย ชุดกิจกรรมหากไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยให้ถามครูผู้สอน
๓. นักเรียนต้องมีความรับผิดชอบ ความสามัคคีและความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติ กิจกรรมทุกชุดกิจกรรม

โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโสธรวราราม จังหวัดฉะเชิงเทรา
แบบทดสอบก่อนเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
เรื่อง ทศชาติชาดก

จำนวนข้อสอบ ๔๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๔๐ คะแนน เวลา ๔๐ นาที

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

ตัวชี้วัด ส ๑.๑ (ม. ๓/๔, ม. ๓/๕)

๑. ทศชาติกับทศบารมีในข้อใดที่ ไม่สัมพันธ์กัน

- ก. เตมียชาดก-ศีลบารมี
- ข. วิรุทธชาดก-สังฆบารมี
- ค. มหาชนกชาดก-วิริยบารมี
- ง. เวสสันดรชาดก-ทานบารมี

๒. พระชาติสุดท้ายก่อนที่พระโศภิตจะเสด็จลงมาตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า คือพระชาติที่ปรากฏอยู่ในชาดกเรื่องใด

- ก. มหาชนกชาดก
- ข. เวสสันดรชาดก
- ค. มโหสถชาดก
- ง. ภูริทัตตชาดก

๓. รุ่งโรจน์ เป็นเด็กที่เรียนหนังสือไม่เก่ง แต่เขาก็ได้ใช้ความเพียรพยายามในการอ่านหนังสือ เพื่อหาความรู้เพิ่มเติมและในที่สุดเขาก็สามารถทำคะแนนสอบได้มากที่สุดของชั้นเรียน นักเรียนคิดว่ารุ่งโรจน์ มีการใช้หลักธรรมที่สอดคล้องกับทศชาติชาดกในข้อใด

- ก. มหาชนกชาดก
- ข. มโหสถชาดก
- ค. เวสสันดรชาดก
- ง. จันทกุมารชาดก

๔. นักเรียนคิดว่า คำกล่าวใดเหมาะสมกับเรื่องราวในมโหสถชาดกมากที่สุด

- ก. รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี
- ข. มีปัญญาดีมีทรัพย์อยู่นับแสน
- ค. หนทางพิสูจน์มัว กาลเวลาพิสูจน์คน

๕. ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น

ข้อใดเป็นเหตุผลสำคัญที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมแล้วยกตัวอย่างในชาดกประกอบ

- ก. เพื่อให้คำสอนมีความน่าสนใจ
- ข. เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจในธรรมที่ทรงแสดง
- ค. เพื่อเป็นตัวอย่างประกอบ สำหรับให้เห็นภาพอย่างชัดเจน

๖. เพื่อเป็นข้อคิดคติธรรมสอนใจ ซึ่งมีแฝงอยู่ในชาดกเรื่องต่าง ๆ ที่ทรงแสดง

๖. คุณค่าที่สำคัญที่สุดของชาดก ได้แก่ข้อใด

- ก. ความบันเทิงจากเนื้อเรื่องในชาดก
- ข. สำนวนภาษาที่สละสลวยซึ่งมีอยู่ในชาดก
- ค. ข้อคิด คติสอนใจจากเรื่องราวต่าง ๆ ในชาดก
- ง. เป็นการร่วมสืบสานเรื่องราวในพระพุทธศาสนาให้คงอยู่

๗. คำว่า “ชาดก” มีความหมายตรงกับข้อใดมากที่สุด

- ก. นิทานที่มีคติสอนใจ
- ข. เรื่องเล่าในพระพุทธศาสนา
- ค. หนึ่งในคัมภีร์ที่ว่าด้วยพุทธประวัติของพระพุทธเจ้า

๘. การเวียนว่ายตายเกิดของพระพุทธเจ้าในภพชาติต่าง ๆ

๘. ทศชาติชาดกคือเรื่องเกี่ยวกับการบำเพ็ญบารมีของพระพุทธเจ้าในอดีตชาติ ถ้าเราสนใจศึกษาแนวคิดเรื่องปัญญาบารมีจะต้องศึกษาชาดกเรื่องใด

- ก. สุวณณสามชาดก

- ข. เวสสันดรชาดก
ค. มหาชนกชาดก
ง. มโหสถชาดก
๙. พระมหาชนกเป็นพระชาติที่เท่าไรในทศชาติ
ก. พระชาติที่ ๒
ข. พระชาติที่ ๔
ค. พระชาติที่ ๖
ง. พระชาติที่ ๘
๑๐. พระมหาชนกกล่าวถึงการบำเพ็ญบารมีด้านใดของพระพุทธเจ้า
ก. ศีลบารมี
ข. ทานบารมี
ค. วิริยบารมี
ง. เมตตาบารมี
๑๑. พระมเหสีของพระเจ้าอริฏฐชนก เสด็จไปยังเมืองกาลจัมปกาโดยใครคอยช่วยเหลือ
ก. พระอินทร์
ข. พระเจ้าอริฏฐชนก
ค. นางฉนิเมขลา
ง. พระเจ้าโปลชนก
๑๒. คติสอนใจที่ได้จากเรื่องพระมหาชนกคือข้อใด
ก. สิ่งที่เราสร้างสุขได้คือเงินทอง
ข. เมตตาเป็นสิ่งที่ล้ำค่า
ค. ไฟในอย่านำออก ไฟนอกอย่านำเข้า
ง. ความเพียร พยายามนำมาซึ่งความสำเร็จ
๑๓. ใครเป็นผู้ให้พระมหาชนกตั้งปู่ทะเลยมหาวิชชาลัย
ก. ทิฆมกุญาร
ข. พระเจ้าโปลชนก
ค. นางฉนิเมขลา
ง. พระอริฏฐชนก
๑๔. หลังจากพระมหาชนกสละราชสมบัติ ใครเป็นผู้ขึ้นเป็นกษัตริย์ต่อจากพระองค์
ก. พระนางสิวลี

- ข. พรหมณ์ทิศาปโมกข์
ค. พระราชมารดา
ง. พระทิฆมกุญาร
๑๕. สุนัขคาบเนื้อที่เจ้าของเผลอ ฝรั่งมาพบผู้คนเข้าก็ตกใจทั้งขึ้นเนื้อไว้พระมหาชนกคิดอย่างไรกับเนื้อก้อนนั้น
ก. เป็นของผู้อื่นควรนำไปส่งคืน
ข. ควรนำไปบริจาคให้คนยากไร้
ค. เนื้อนี้เป็นของไม่มีเจ้าของ สมควรที่จะเป็นอาหารของเราได้
ง. นำก้อนเนื้อไปให้สุนัข
๑๖. พระมหาชนกตรัสว่าความสุขที่แท้จริงของพระองค์คืออะไร
ก. การออกบรพพา
ข. การดำรงชีวิตอย่างสามัญชน
ค. การที่ได้เห็นราษฎรอยู่ดีกินดี
ง. การได้เป็นกษัตริย์
๑๗. ชาติใดในทศชาติ ถือว่าเป็นชาติที่ยิ่งใหญ่ที่สุด
ก. พระมหาชนก
ข. พระสุวรรณสาม
ค. พระจันทกุมาร
ง. พระเวสสันดร
๑๘. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับ ร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี
ก. มีทั้งหมด ๙๐ พระคาถา
ข. จุดมุ่งหมายในการแต่งเพื่อใช้เทศน์
ค. เพลงปี่พาทย์ที่ใช้ประกอบคือเพลงทยอยโอด
ง. เนื้อหาเป็นการอบรมสั่งสอนประชาชนทั่วไป
๑๙. ขณะที่พระนางมัทรีจะกลับจากป่านั้น เทวดาได้ลงมาขัดขวางและจำแลงแปลงกายเป็นอะไร
ก. ราชสีห์ อาชาไนย เสือโคร่ง
ข. ราชสีห์ พญานาค คชสาร
ค. อาชาไนย ไคณ เสือเหลือง

- ง. เสือโคร่ง เสือเหลือง ราชสีห์
๒๐. พระนางมัทรีทำอะไรเมื่อรู้ว่าพระเวสสันดร ทรงยกสองกุมารให้แก่ชู้ชก
- ก. ทรงโกรธพระเวสสันดรมา
- ข. ทรงเสียใจจนเสียด
- ค. ทรงโกรธแค้นชู้ชกมาก
- ง. ทรงอนุโมทนาพา
๒๑. คุณลักษณะที่เด่นที่สุดของพระนางมัทรีคือข้อใด
- ก. จงรักภักดีต่อสามี เป็นแม่ที่ประเสริฐ
- ข. เลี้ยงดูบุตรทั้งสอง
- ค. ปราบนิสัยสามีด้วยความวิริยะอุตสาหะ
- ง. ทรงบำเพ็ญทานสมน้ำเสมอ
๒๒. มโหสถชาดกเป็นชาดกที่เท่าไรในทศชาติ
- ก. พระชาติที่ ๓
- ข. พระชาติที่ ๕
- ค. พระชาติที่ ๗
- ง. พระชาติที่ ๙
๒๓. มโหสถชาดกกล่าวถึงการบำเพ็ญบารมีในอดีตชาติของพระพุทธเจ้าข้อใด
- ก. วิริยบารมี
- ข. ทานบารมี
- ค. ขันติบารมี
- ง. ปัญญาบารมี
๒๔. ข้อใดคือลักษณะเด่นที่สุดของมโหสถ
- ก. มีความกล้าหาญ
- ข. มีวาทศิลป์เป็นเยี่ยม
- ค. มีความเมตตากรุณาสูง
- ง. มีสติปัญญาเฉียบแหลม
๒๕. มโหสถชาดกให้ข้อคิดหรือคติเตือนใจเรื่องใด
- ก. ผู้มีปัญญาที่ย่อมได้ดี
- ข. ผู้ที่มีอุบายมาก ย่อมนำความสำเร็จมาสู่ตน
- ค. ผู้ที่พูดดี ย่อมนำความสำเร็จมาสู่ตน
- ง. ลูกน้องที่ดีควรมีความจงรักภักดีต่อเจ้านาย

๒๖. เหตุผลข้อใดที่สุวรรณสามหัวเราะเมื่อพ่อแม่ตาบอด
- ก. ดีใจที่พ่อแม่ใช้กรรมแล้ว
- ข. ดีใจที่ได้ดูและพ่อแม่
- ค. ดีใจที่พ่อแม่ไม่ต้องไปป่า
- ง. ดีใจที่จะได้ออกไปเล่นได้มาก
๒๗. ข้อใดที่สุวรรณสามขอให้พระราชาลีกทำ
- ก. ให้เลิกท่องเที่ยว
- ข. ให้เลิกถือศีล
- ค. ให้เลิกปกครองเมือง
- ง. ให้เลิกล่าสัตว์
๒๘. ทูกลและปาริกาในเรื่องสุวรรณสามชาดกเมื่อแต่งงานกันแล้วมีความปรารถนาตรงกันคือข้อใด
- ก. ขอทรัพย์สมบัติ
- ข. มีลูกไว้สืบสกุล
- ค. ออกบวช
- ง. สร้างบ้านหลังใหญ่โต
๒๙. พระเดมียับประสงค์สิ่งใดมากที่สุด
- ก. ขอทรัพย์สมบัติ
- ข. ออกบวช
- ค. การได้เป็นกษัตริย์
- ง. การได้เห็นราษฎรอยู่ดีกินดี
๓๐. เพราะเหตุใดพระเดมียจึงเป็นใบ้
- ก. เป็นใบ้ตั้งแต่เกิด
- ข. เพราะเห็นพระราชาลงโทษโจร
- ค. ไม่อยากครองราชสมบัติ
- ง. เกิดความเบื่อหน่าย
๓๑. เนมิราชชาดกเป็นชาดกที่เท่าไรในทศชาติ
- ก. พระชาติที่ ๓
- ข. พระชาติที่ ๔
- ค. พระชาติที่ ๗
- ง. พระชาติที่ ๙

๓๒. พระเนมิราช ทรงสงสัยว่าทานกับการประพฤติ
พรหมจรรย์อย่างไหนจะประเสริฐกว่ากัน

- ก. ศีล ๕
- ข. ความสงบอันวิเวก
- ค. ทาน
- ง. พรหมจรรย์

๓๓. สา เป็นเด็กที่ตั้งอยู่ในศีลธรรมไม่เคยฆ่าสัตว์เลย
เกี่ยวกับการบำเพ็ญบารมีของพระพุทธเจ้าในอดีตชาติ
ตรงขาดเรื่องใด

- ก. ภูมิทัตชาดก
- ข. เวสสันดรชาดก
- ค. มหาชนกชาดก
- ง. มโหสถชาดก

๓๔. ภูมิทัตนาคราชผู้มีฤทธิ์มาก วันหนึ่งถูกพราหมณ์จับ
ไปทรมานต่าง ๆ ทั้ง ๆ สามารถกำจัดพราหมณ์นั้นได้
สลายเลยเพราะตั้งอยู่ในคุณธรรมข้อใด

- ก. ทาน
- ข. พรหมจรรย์
- ค. ศีล
- ง. สมภา

๓๕. จันทกุมารชาดก กล่าวถึงการบำเพ็ญบารมีใน
อดีตชาติของพระพุทธเจ้าข้อใด

- ก. วิริยบารมี
- ข. ทานบารมี
- ค. ขันติบารมี
- ง. ปัญญาบารมี

๓๖. ประชาชนเลื่อมใสในพระจันทร์ราชเพราะข้อใด

- ก. วินิจฉัยตัดสินโดยยุติธรรม
- ข. ออกบวช
- ค. การให้ทาน
- ง. ตั้งอยู่ในธรรม

๙

๓๗. พระเจ้าอังกติราช เชื่อว่าบุญบาปไม่มีเป็นต้น แล้ว
ตอนหลังหันมาเชื่อว่าบุญบาปมีอยู่จริง

- ก. เชื่อฟังคำของคุณาชีวก
- ข. เพราะได้เห็นนรก
- ค. เพราะเชื่อว่ามีสวรรค์นรก
- ง. ได้เห็นพรหมนารถ

๓๘. นารถชาดก กล่าวถึงการบำเพ็ญบารมีในอดีตชาติ
ของพระพุทธเจ้าข้อใด

- ก. วิริยบารมี
- ข. ทานบารมี
- ค. อุเบกขาบารมี
- ง. ปัญญาบารมี

๓๙. พระเจ้าธัญชัยโกรปิยะเล่นพนันแพ้ต่อปุลณณ
ยักษ์แล้วขอสิ่งใด

- ก. เงินทอง
- ข. ธิดาของพระเจ้าธัญชัยโกรปิยะ
- ค. ครองราชย์สมบัติ
- ง. วิชิตบัณฑิต

๔๐. ทศชาติชาดกคือเรื่องเกี่ยวกับการบำเพ็ญบารมีของ
พระพุทธเจ้าในอดีตชาติ ถ้าเราสนใจศึกษาแนวคิดเรื่อง
สัจจบารมีจะต้องศึกษาชาดกเรื่องใด

- ก. วิชิตชาดก
- ข. เวสสันดรชาดก
- ค. มหาชนกชาดก
- ง. มโหสถชาดก

กระดานคำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง	ข้อ	ก	ข	ค	ง
	A	B	C	D		A	B	C	D
1					21				
2					22				
3					23				
4					24				
5					25				
6					26				
7					27				
8					28				
9					29				
10					30				
11					31				
12					32				
13					33				
14					34				
15					35				
16					36				
17					37				
18					38				
19					39				
20					40				

ชุดการเรียนรู้ที่ ๑

เคมียชาดก (พระเคมียไ้)

เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๑.๑ ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม. ๓/๔ วิเคราะห์พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ หรือประวัติศาสตร์ที่ตนนับถือตามที่กำหนด

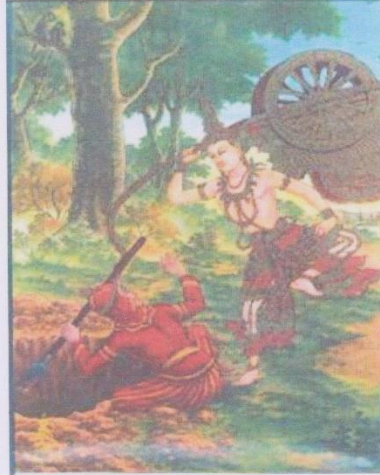
ม. ๓/๕ วิเคราะห์และประพจน์ตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

๑.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับพระเคมียไ้พร้อมทั้งคตินิยมในการบำเพ็ญเนกขัมมบารมี
๒. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการคิดและการปฏิบัติอย่างถูกต้องตามคตินิยมในทศชาติชาดก
๓. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจประวัติความเป็นมาของพระชาติในอดีตของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อนที่จะมาตรัสรู้สืบทอดพระศาสนาสุดท้าย

๔. เพื่อให้นักเรียนเกิดศรัทธาซาบซึ้งและแบบอย่างการดำเนินชีวิตไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม

๕. เพื่อให้นักเรียนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธอย่างถูกต้อง

เคมีชาดก (พระเคมีไป)

ชาดก เรื่องนี้แสดงถึงการบำเพ็ญเนกขัมมบารมีคือการออกบวชหรือออกจากกามเล่าเรื่องพระเคมีเป็นพระโอรสของพระเจ้ากาสิกราช ผู้ครองเมืองพาราณสีพระองค์เป็นพี่โปรดปรานของพระราชบิดายิ่งนัก ราชกุมารเกรงการที่จะได้ครองราชสมบัติเพราะทรงสลดพระฤทัยที่เห็นราชบุรุษลงโทษโจรตามพระราชดำรัสของพระราชอาเช่นเขียนพันครั้งบ้าง เอาทอกแทงบ้าง เอาท้าวเสียบบ้างจึงใช้วิธีแสร้งทำเป็นน้อยเปลี่ยนหนวกเป็นใบไม้พุดจกกับใคร แม้จะถูกทดลองต่าง ๆ ก็อด กลั้นไว้ ไม่ยอมแสดงอาการพิรุณให้ปรากฏทั้งนี้เพื่อจะเลี่ยงการครองราชสมบัติพระราชอาปรึกษาพวกพราหมณ์ก็ได้รับคำแนะนำให้นำราชกุมารไปฝังเสีย

พระราชมารดาทรงคัดค้านไม่สำเร็จ ก็ทูลขอให้พระราชกุมารครองราชสัก ๗ วันแต่พระ ราชกุมารก็ไม่ยอมพุด ต่อเมื่อ ๗ วันแล้วสารถีนำ ราชกุมารขึ้นสู่รถ เพื่อจะฝังตามรับสั่งพระราชอาขณะ ที่ชุดหลุมอยู่พระราชกุมารก็เสด็จลงจากรถ ตรัสปราศรัยกับนายสารถิ์แจ้งความจริงให้ทราบว่า มีพระประสงค์จะออกบวช สารถิ์เลื่อมใสในคำสอนขอออกบวชด้วยจึงตรัสให้นำ รถกลับไปคืนก่อน สารถิ์นำความไปเล่าถวายพระราชมารดาพระราชบิดาให้ทรงทราบ ทั้งสองพระองค์พร้อมด้วยอำมาตย์ราชบริพารจึงได้เสด็จออกไปหาเชิญให้พระราชกุมารเสด็จกลับไปครองราชสมบัติแต่พระราชกุมารกลับถวายหลักธรรมให้อินติ ในเนกขัมมะ คือการออกจากกาม พระชนกชนนีพร้อมด้วยบริวารทรงเลื่อมใสในคำสอน ก็เสด็จออกผนวชและบวชตามและได้มีพระราชอาอื่นอีกเป็นอันมาก สดับพระราชโอวาทขอออกผนวชตาม

ข้อคิดและคติธรรม

เมื่อมีประสงค์ในสิ่งใดก็สมควรมุ่งมั่นตั้งใจกระทำตามความมุ่งหมายนั้นอย่างหนักแน่น อดทนอย่างเพียรพยายามเป็นที่สุด และความพากเพียรอันเด็ดเดี่ยวแน่วแน้นนั้น ย่อมนำไปสู่ความสำเร็จอันยิ่งใหญ่อย่างแท้จริง

ใบงานที่ ๑

เรื่อง เตมียชาดก (พระเตมียไ้)

๑. ชาดก เรื่องนี้แสดงถึงการบำเพ็ญเนกขัมมบารมีคือ ?

.....

.....

.....

๒. เพราะเหตุใด จึงเรียกว่าพระเตมียไ้ ?

.....

.....

.....

๓. นักเรียนสามารถนำคติธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร ? ยกตัวอย่าง

.....

.....

.....

ชุดการเรียนรู้ที่ ๒
ชนกชาดก (พระมหาชนก)

เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๑.๑ ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม. ๓/๔ วิเคราะห์พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ หรือประติมากรรมที่ตนนับถือตามที่กำหนด

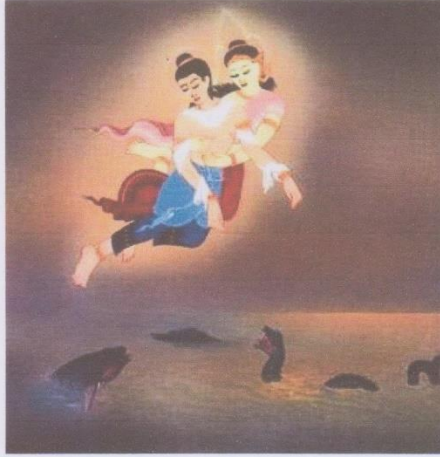
ม. ๓/๕ วิเคราะห์และประพจน์ตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

๑.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับพระมหาชนก รวมทั้งคตินิยมในการบำเพ็ญวิริยบารมี
๒. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการคิดและการปฏิบัติอย่างถูกต้องตามคตินิยมในทศชาติชาดก
๓. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจประวัติความเป็นมาของพระชาติในอดีตของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อนที่จะมาตรัสรู้สัพพัญญุตญาณ

๔. เพื่อให้นักเรียนเกิดศรัทธาซาบซึ้งและแบบอย่างการดำเนินชีวิตไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม

๕. เพื่อให้นักเรียนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธอย่างถูกต้อง

ชนกชาตก (พระมหาชนก)

ชาตก เรื่องนี้แสดงถึงการบำเพ็ญวิริยบารมีคือความพากเพียร ใจความสำคัญ คือพระมหาชนก โอรสพระเจ้าอริยฐานก กรุงมิลินทแห่งรัฐวิเทหะ เมื่อพระบิดาสันพระชนม์ในการรบด้วยทัพของพระอนุชาแล้ว พระมารดากำลังทรงครรภ์พระมหาชนก ปลอดภัยนี้ไปประทับลี้ภัยในกาลจัมปาจนคร ได้รับอุปการะจาก พราหมณ์ผู้เป็นอาจารย์ใหญ่ในนครนั้น พระมหาชนกได้ประสูติมีจิตใจกล้าหาญ มีความเพียรแรงกล้าเรียนจบไตรเพทและศิลปะศาสตร์ทั้งปวงเมื่อมีพระชนม์เพียง ๑๖ ปี ต่อมาขอทรัพย์จากพระมารดาเป็นทุน เพื่อจะข้าม มหาสมุทรไปค้าขายในสุวรรณภูมิ ราชกุมารเดินทางไปทางทะเลเรือแตก คนทั้งหลายจมน้ำตายบ้าง เป็นเหยื่อของ สัตว์น้ำบ้าง แต่ไม่ทรงละความอุตสาหะทรงว่ายน้ำโดยกำหนดทิศทางแห่งกรุงมิลินทเป็นเวลาหลายวันในวันที่ ๗ เทพธิดารักษาสุมุทรรักษาเมฆมาได้ผ่านมาพบ ประสงค์ลองสอบกำลังจิตใจ จึงตั้งปัญหาถามให้ตอบโดยลำดับว่า ในท่ามกลางมหาสมุทร ไม่เห็นฝั่ง เห็นประโยชน์อะไร จึงพยายามแข็งอยู่อย่างนี้ ไม่ถึงฝั่งจักตายแน่ พยายามไปก็ เป็นโมฆะเสียแรงเปล่ากระมัง การงานที่ไม่น่าจะสำเร็จ ไม่มีผล ให้เกิดความลำบากเปล่า จะมีประโยชน์อะไรด้วยความ พยายามไปในงานนั้นซึ่งให้ความสำเร็จคือความตาย พระมหาชนกได้ตอบโดยลำดับว่า ข้าพเจ้าตรองเห็น โลกวัตรคือคติปฏิบัติของโลก และตรองเห็นผลดีของความพยายาม จึงพากเพียรอยู่กลางมหาสมุทรทั้งที่ไม่เห็นฝั่ง อนึ่งเมื่อเพียรทำกิจของบุรุษ ก็ชื่อว่าไม่เป็นหนี้ญาติ ไม่เป็นหนี้เทวดา ไม่เป็นหนี้บิดามารดา ทั้งไม่ต้องเดือดร้อนใน ภายหลัง ในที่สุดที่เทพธิดาจึงได้นำพระมหาชนกไปส่งถึงกรุงมิลินทได้ครองราชสมบัติสืบต่อไป

ข้อคิดและคติธรรม

เกิดเป็นคนควรมีความพากเพียรให้ถึงที่สุด เพื่อให้ถึงแก่สิ่งที่มุ่งหวัง เพียรสุดกำลังจนชีวิตหาไม่ก็จงเพียร แล้วความสำเร็จจะมาเยือน

ใบงานที่ ๒

เรื่อง ขนขาตก (พระมหาชนก)

๑. ขาดก เรื่องนี้แสดงถึงการบำเพ็ญวิริยบารมีคือ ?

.....

.....

.....

๒. นางมณีเขลาถึงช่วยพระมหาชนกรอดจากว่ายอยู่ในทะเลนาน ๗ วัน เพราะเห็นอะไรในตัวมหาชนก จึงอธิบาย ?

.....

.....

.....

๓. นักเรียนสามารถนำคติธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร ? ยกตัวอย่าง

.....

.....

.....

ชุดการเรียนรู้ที่ ๓

สุวรรณสามชาดก (สุวรรณสาม)

เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๑.๑ ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม. ๓/๔ วิเคราะห์พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

ม. ๓/๕ วิเคราะห์และประพจน์ตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

๑.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

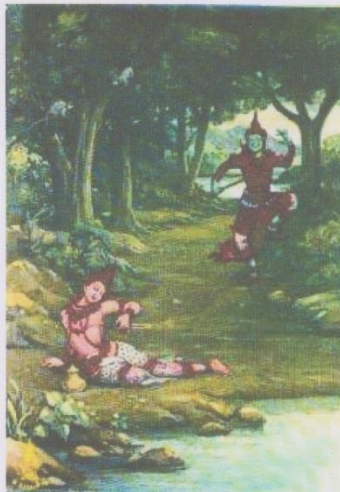
๑. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับสุวรรณสามชาดก รวมทั้งคตินิยมในการบำเพ็ญเมตตาบารมี

๒. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการคิดและการปฏิบัติอย่างถูกต้องตามคตินิยมในทศชาติชาดก

๓. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจประวัติความเป็นมาของพระชาติในอดีตของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อนที่จะมาตรัสรู้สืบทอดพระชาติสุดท้าย

๔. เพื่อให้นักเรียนเกิดศรัทธาซาบซึ้งและแบบอย่างการดำเนินชีวิตไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม

๕. เพื่อให้นักเรียนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธอย่างถูกต้อง

สุวรรณสามชาดก (สุวรรณสาม)

ชาดก เรื่องนี้แสดงถึงการบำเพ็ญเมตตาบารมีคือการแผ่เมตตาจิตคิดจะให้สัตว์ทั้งปวงเป็นสุขทั่วหน้ามีเรื่องเล่าว่า สุวรรณสามเลี้ยงมารดาบิดาของตน ซึ่งเสียจักษุในป่าและเนื่องจากเป็นผู้มีเมตตาปรารถนาดีต่อผู้อื่นหมั่นออกเดินตามแนวล้อมไปในที่ต่าง ๆ วันหนึ่งถูกพระเจ้ากรุงพาราณสีชื่อปิลยักษย์ยิง เอาด้วยธนู ด้วยเข้าพระทัยผิดภายหลังเมื่อทราบว่าเป็นมาดพผู้เลี้ยงมารดาบิดา ก็สลดพระทัยจึงไปงูงมารดาบิดาของสุวรรณสามมา

มารดาบิดาของสุวรรณสามก็ตั้งสัจจกิริยาอ้างคุณความดีของสุวรรณสามขอให้พิษของศรหมดไป สุวรรณสามก็พ้นคืนสติและได้สอนพระราชาสงคตธรรมว่า ผู้ใดเลี้ยงมารดาบิดาโดยธรรมแม้เทวดาก็ย่อมรักษาผู้นั้น ย่อมมีคนสรรเสริญในโลกนี้โลกนี้ไปแล้วก็บันเทิงในสวรรค์ต่อจากนั้นเมื่อพระราชาสงให้สั่งสอนต่อไปอีกก็สอนให้ทรงปฏิบัติธรรมปฏิบัติชอบในบุคคลทั้งปวง

ข้อคิดและคติธรรม

ว่าด้วยเรื่องของความมีเมตตาจิต ซึ่งจะทำให้ชีวิตสุขสงบได้โดยไร้ภัยอันตรายใด ๆ ธรรมนั้นคือเกราะแก้วมิให้ถูกผู้ใดทำร้ายได้เป็นแน่แท้

ใบงานที่ ๓

เรื่อง สุวรรณสามชาตก (สุวรรณสาม)

๑. ชาตก เรื่องนี้แสดงถึงการบำเพ็ญเมตตาบารมีคือ ?

.....

.....

.....

๒. เวลาที่สุวรรณสามออกป่าหาผลไม้ บรรดาสัตว์ทั้งหลายจะพากันมาแวดล้อมด้วยความไว้วางใจเพราะสุวรรณสาม เพราะสุวรรณสามตั้งอยู่ในคุณธรรมอะไร จงอธิบาย ?

.....

.....

.....

๓. นักเรียนสามารถนำคุณธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร ? ยกตัวอย่าง

.....

.....

.....

ชุดการเรียนรู้ที่ ๔

เนมิราชชาดก (พระเนมิราช)

เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๑.๑ ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม. ๓/๔ วิเคราะห์พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ หรือประวัติศาสตร์ที่ตนนับถือตามที่กำหนด

ม. ๓/๕ วิเคราะห์และประพจน์ติดตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

๑.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

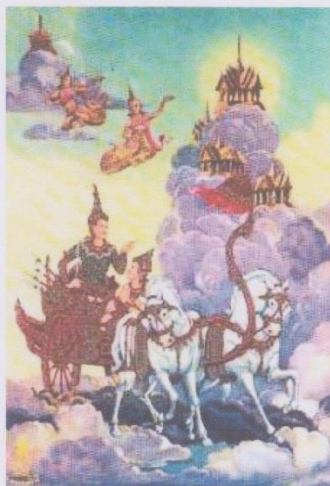
๑. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับเนมิราชชาดก รวมทั้งคติธรรมในการบำเพ็ญอธิษฐานบารมี

๒. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการคิดและการปฏิบัติอย่างถูกต้องตามคติธรรมในทศชาติชาดก

๓. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจประวัติความเป็นมาของพระชาติในอดีตของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อนที่จะมาตรัสรู้สืบทอดพระชาติสุดท้าย

๔. เพื่อให้นักเรียนเกิดศรัทธาซาบซึ้งและแบบอย่างการดำเนินชีวิตไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม

๕. เพื่อให้นักเรียนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธอย่างถูกต้อง

เนมิราชชาดก (พระเนมิราช)

ชาดก เรื่องนี้แสดงถึงการบำเพ็ญอิทธิฐานบารมีคือความตั้งมั่นคงมีเรื่องเล่ากษัตริย์พระองค์หนึ่ง ทรงพระนามว่าเนมิราช ครองเมืองมิลลาในแคว้นวิเทหะเป็นกษัตริย์ที่สนพระราชหฤทัยในการกุศล โปรดการ ทำบุญกุศล ทรงบริจาคทานรักษาศีลอยู่เป็นนิตย์ ตามประเพณีกษัตริย์ที่ครองเมืองมิลลานี้ เมื่อครองราชย์ สมบัติเงินมีพระชนมายุเข้าสู่วัยชราแล้ว ก็จะมีพระมอราชสมบัติให้แก่พระโอรสแล้วพระองค์เองก็ออกทรงผนวช แต่ พระเจ้าเนมิราชทรงมีความคิดแปลกไปจากกษัตริย์พระองค์อื่น ๆ กล่าวคือพระองค์ทรงครุ่นคิดว่า พระองค์เองก็ ทรงบำเพ็ญทานอยู่เป็นนิตย์ วันหนึ่งพระเจ้าเนมิราช เมื่อทรงปฏิบัติธรรมอยู่นั้นทรงสงสัยว่า การให้ทานกับการ ประพฤติพรหมจรรย์คือ การรักษาความบริสุทธิ์ ไม่ข้องเกี่ยวกับวิถีชีวิตของชาวโลกนั้น อย่างไหนจะประเสริฐกว่า กัน ในขณะนั้นท้าวสักกะได้ทรงทราบถึงความกังขาในพระทัยของพระเจ้าเนมิราช จึงเสด็จจากดาวดึงส์ลงมา ปรากฏเฉพาะพระพักตร์พระราชธาตริสกับพระราชว่า หม่อมฉันมาเพื่อแก้ข้อสงสัย ที่ทรงมีพระประสงค์จะทราบ ว่าระหว่างทานกับการประพฤติ พรหมจรรย์ สิ่งใดจะเป็นกุศลยิ่งกว่ากัน หม่อมฉันขอทูลให้ ทราบว่า ความสงบอัน วิเวก อันจะได้มาก็ด้วยการประพฤติ พรหมจรรย์เท่านั้น

ข้อคิดและคติธรรม

การหมั่นรักษาความดีประพฤติชอบโดยตั้งใจ โดยมุ่งมั่น หากทำ ความดีแล้วยอมได้ดี ประพฤติชั่วยอมได้ผลชั่วตอบแทน นี่เป็นเรื่อง ที่สมควรยึดมั่นโดยแท้

ใบงานที่ ๔
เรื่อง เนมิราชชาดก (พระเนมิราช)

๑. ชาดก เรื่องนี้แสดงถึงการบำเพ็ญอิทธิฐานบารมีคือ ?

.....

.....

.....

๒. พระเนมิราชทรงสงสัยว่า การให้ทานกับการประพาศพรหมจารย์ คือการรักษาความบริสุทธิ์ อย่างไรจะประเสริฐกว่า อธิบาย ?

.....

.....

.....

๓. นักเรียนสามารถนำคติธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร ? ยกตัวอย่าง

.....

.....

.....

ชุดการเรียนรู้ที่ ๕
มโหสถชาดก (พระมโหสถ)

เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๑.๑ ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม. ๓/๔ วิเคราะห์พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

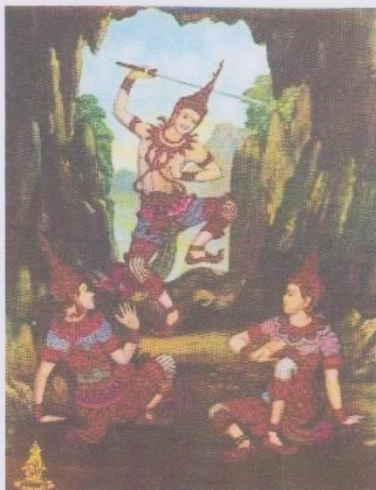
ม. ๓/๕ วิเคราะห์และประพจน์ติดตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

๑.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับมโหสถชาดก รวมทั้งคติธรรมในการบำเพ็ญปัญญาบารมี
๒. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการคิดและการปฏิบัติอย่างถูกต้องตามคติธรรมในเทศาติชาดก
๓. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจประวัติความเป็นมาของพระชาติในอดีตของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อนที่จะมาตรัสรู้สืบทอดพระชาติสุดท้าย

๔. เพื่อให้นักเรียนเกิดศรัทธาซาบซึ้งและแบบอย่างการดำเนินชีวิตไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม

๕. เพื่อให้นักเรียนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธอย่างถูกต้อง

มโหสถชาดก (พระมโหสถ)

ชาดก เรื่องนี้แสดงถึงการบำเพ็ญปัญญาบารมีคือความทว้งถึงสิ่งที่ควรรู้มีเรื่องเล่าว่ามโหสถเป็นบุตรของเศรษฐีสิริวิมลกะ และนางสุมนาเทวี เป็นผู้ที่มีปัญญาเฉลียวฉลาดมาแต่เด็ก ๆ แม้จะมีอายุน้อย ก็สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่มีผู้ถามทั้งยากและง่ายได้หมด จนเป็นที่เลื่องลือไปทั่วพระนคร แม้จะเป็นเด็กแต่ก็มีความคิดเป็นผู้ใหญ่ เช่นคิดสร้างศาลาสำหรับพักของคนอนาถา คนเดินทางเป็นต้น บัณฑิตเป็นที่ปรึกษาหนุ่มของพระเจ้าวิเทหะแห่งกรุงมิลลา ท่านมีความฉลาดรู้สามารถแนะนำในปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องรอบคอบเอาชนะที่ปรึกษาอื่น ๆ วันหนึ่งมโหสถเดินทางไปหมู่บ้านแห่งหนึ่งได้พบหญิงสาวเศรษฐีคนหนึ่ง แต่ได้ยากจนลงหญิงสาวนั้นชื่อว่าอมรมโหสถได้ทดลอง สติปัญญาของนางด้วยประการต่าง ๆ เป็นต้นว่า มโหสถถามนางว่า “เธอชื่ออะไร” นางตอบว่า “สิ่งที่ดิฉันไม่มีอยู่ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตนั้นแหละ เป็นชื่อ ของดิฉัน” มโหสถ พิจารณายู่ครู่หนึ่งก็ตอบว่า “ความไม่ตายเป็นสิ่ง ไม่มีอยู่ในโลก เธอชื่อ อมร (ไม่ตาย) ใช่ไหม” หญิงสาวตอบว่า “ใช่” มโหสถถามต่อว่า นางจะนำข้าวไปให้ใคร นางตอบว่า นำไป ให้บุรพเทวดา มโหสถก็ ตีปริศนาออกว่า บุรพเทวดาคือเทวดา ที่มีก่อนองค์อื่น ๆ ได้แก่ บิดา มารดา เมื่อมโหสถได้ทดลองสติปัญญาและความประพฤติต่าง ๆ ของนางอมรจนเป็นที่พอใจแล้ว จึงขอนางจาก บิดา มารดา พากลับ ไปกรุงมิลลา

ข้อคิดและคติธรรม

ปัญญาอันล้ำเลิศนั้นย่อมให้คุณให้แก่บุคคล ยิ่งกว่ามีทรัพย์สินแสน
แม้มีปัญญาดั่งปราศรัย แต่ถ้าเป็นผู้รู้จักคิดให้รอบคอบก่อน ก็ย่อม
เป็นผู้มีปัญญาและประพฤติดชอบแล้ว

ใบงานที่ ๕

เรื่อง มโหสถชาดก (พระมโหสถ)

๑. ชาดก เรื่องนี้แสดงถึงการบำเพ็ญปัญาบาบารมีคือ ?

.....

.....

.....

๒. มโหสถถามนางอมรว่าจะนำเข้าไปให้บุรพเทวดา “บุรพเทวดา” คือใคร ?

.....

.....

.....

๓. นักเรียนสามารถนำคติธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร ? ยกตัวอย่าง

.....

.....

.....

๒๖

ชุดการเรียนรู้ที่ ๖
ภริทัตชาดก (พระภริทัต)

เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

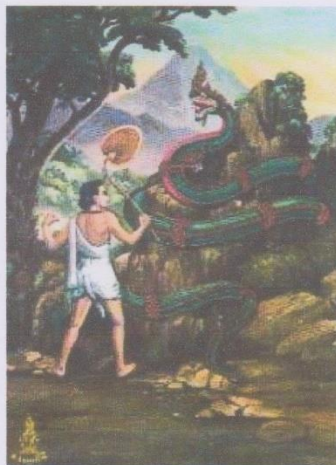
๑.๑ ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม. ๓/๔ วิเคราะห์พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ หรือประวัติศาสตร์ที่ตนนับถือตามที่กำหนด

ม. ๓/๕ วิเคราะห์และประพจน์ติดตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

๑.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับภริทัตชาดก รวมทั้งคติธรรมในการบำเพ็ญศีลบารมี
๒. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการคิดและการปฏิบัติอย่างถูกต้องตามคติธรรมในทศชาติชาดก
๓. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจประวัติความเป็นมาของพระชาติในอดีตของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อนที่จะมาตรัสรู้สืบทอดพระชาติสุดท้าย
๔. เพื่อให้นักเรียนเกิดศรัทธาซาบซึ้งและแบบอย่างการดำเนินชีวิตไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม
๕. เพื่อให้นักเรียนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธอย่างถูกต้อง

ภริทัตชาดก (พระภริทัต)

ชาดก เรื่องนี้แสดงถึงการบำเพ็ญบำเพ็ญศิลปกรรมคือการรักษาศิลปมีเรื่องเล่าว่าภริทัตนาคราช เป็นบุตรของท้าวธวัชภูธร และนางสมุทรรชา ขึ้นจากเมืองบาดาลมารักษาอุโบสถศีลที่ริมฝั่งแม่น้ำมุนาในเมืองมนุษย์ ถูกพราหมณ์อาลัมพายนจับไป บังคับให้แสดงแก่ประชาชน ตลอดจนแสดง ถวายพระเจ้าพาราณสีผู้เป็นพระเชษฐาของนางสมุทรรชา ต่อมาพี่น้องของภริทัตติดตามมาช่วยแก้ไขให้พ้นจากอำนาจของพราหมณ์อาลัมพายนได้ ภริทัตระวิงจิตมีให้โกรธและทำร้ายพราหมณ์อาลัมพายน ยอมปฏิบัติตามคำสั่งให้แสดงของพราหมณ์อาลัมพายน รักษาศีลอยู่ได้ตลอดเวลา ยอมอดทนให้หมองจับไป ทรมานต่าง ๆ ทั้ง ๆ ที่สามารถจะทำลายหมองได้ด้วยฤทธิ์ มีใจมั่นต่อศีลของตนในที่สุดก็ได้อิสรภาพ เมื่อญาติพี่น้องทั้งหลายพากันแยกย้ายกลับบ้านเมือง ภริทัตศขออยู่ที่ศาลากับพระอัยกา บำเพ็ญเพียร รักษาอุโบสถศีล ด้วยความสงบ ดังที่ได้เคยตั้งปณิธานไว้ว่า ข้าพเจ้าจะมั่นคงในการ รักษาศีลให้บริสุทธิ์ จะไม่ให้ศีลต้องมัวหมอง ไม่ว่าจะต้องเผชิญความ ทุกข์ยากอย่างไร ข้าพเจ้าจะอดทน อดกลั้น ตั้งมั่นอยู่ในศีลตลอดไป

ข้อคิดและคติธรรม

ความโลภนั้นเป็นสิ่งชั่วร้ายเช่นเดียวกับการเนรคุณ แต่ความอดทนย่อมประเสริฐยิ่งนักแล้ว

ใบงานที่ ๖

เรื่อง ภูริทัตชาดก (พระภูริทัต)

๑. ชาดก เรื่องนี้แสดงถึงการบำเพ็ญศีลบารมีคือ ?

๒. เพราะเหตุใด ภูริทัตนาคราชผู้มีฤทธิ์มากกว่าพราหมณ์อาลัมพายนถึงถูกจับไปได้ จงอธิบาย ?

๓. นักเรียนสามารถนำคติธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร ? ยกตัวอย่าง

ชุดการเรียนรู้ที่ ๗
จันทกุมารชาดก (พระจันทร์ราชน)

เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๑.๑ ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม. ๓/๕ วิเคราะห์พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ หรือประวัติศาสตร์ที่ตนนับถือตามที่กำหนด

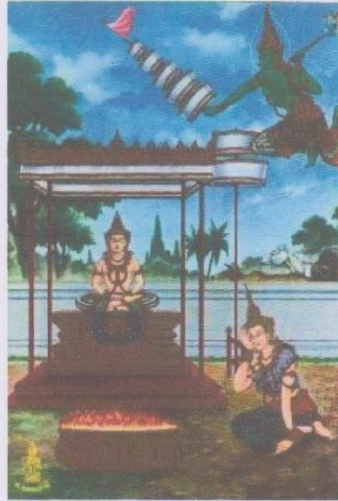
ม. ๓/๕ วิเคราะห์และประพจน์ตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

๑.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับจันทกุมารชาดก รวมทั้งคติธรรมในการบำเพ็ญขันติบารมี
๒. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการคิดและการปฏิบัติอย่างถูกต้องตามคติธรรมในทศชาติชาดก
๓. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจประวัติความเป็นมาของพระชาติในอดีตของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อนที่จะมาตรัสรู้สืบทอดพระชาติสุดท้าย

๔. เพื่อให้นักเรียนเกิดศรัทธาซาบซึ้งและแบบอย่างการดำเนินชีวิตไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม

๕. เพื่อให้นักเรียนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธอย่างถูกต้อง

จันทกุมารชาดก (พระจันทร์ทรง)

ชาดก เรื่องนี้แสดงถึงการบำเพ็ญชั้นดีบารมีคือความอดทนมีเรื่องเล่าว่า จันทกุมารเป็นโอรสของพระเจ้าเอกราชาและพระนางจันทรา เมื่อทรงเจริญวัยแล้ว พระราชบิดาก็ได้แต่งตั้งให้เป็นอุปราช พระจันทร์ทรงตั้งอยู่ในความยุติธรรม เมื่อประชาชนมีความเดือดร้อนพระองค์ก็จะวินิจฉัยตัดสินโดยยุติธรรม พระองค์เคยช่วยประชาชนให้พ้นจากคดี ซึ่งกัณหาพรหมณ์ราชบุโรหิตาจารย์รับสินบนตัดสินไม่เป็นธรรม ประชาชนก็พากันเลื่อมใสเปล่งสาธุการทำให้กัณหาพรหมณ์ผู้ผูกอาฆาตในพระราชกุมาร เมื่อพระเจ้าเอกราชาทรงราชสมบัติขึ้นเห็นดาวดิงสเทวโลกเมื่อคืนจากบรรทมทรงใคร่จะทราบทางไปสู่เทวโลก ตรัสถามกัณหาพรหมณ์จึงเป็นโอกาสให้พรหมณ์ แก้แค้นด้วยการกราบทูลแนะนำให้ตัดพระเศียรพระโอรส ธิดาเป็นต้นบูชายัญพระเจ้าเอกราชาเป็นคนเขลา ก็สั่งจับพระราชมโอรส ๔ พระองค์ พระราชธิดา ๔ พระองค์ไปที่พระลานหลวง เพื่อเตรียมประหารบูชายัญ นอกจากนั้นยังสั่งจับพระมเหสี ๔ พระองค์และคนอื่น ๆ อีก เพื่อเตรียมการประหารเช่นกัน แม้ใครจะทัดทานขอร้องก็ไม่เป็นผลร้อนถึงท้าวสักกะ ต้องมาข่มขู่และชี้แจงให้หายเข้าใจผิด ว่าวิธีนี้ไม่ใช่ทางไปสวรรค์มหาชน จึงพากันลงประชกัณหาพรหมณ์โรหิตานั้น และจับพระเจ้าเอกราชาประกาศให้เป็นคนจันทาลเนรเทศออกไปนอกเมืองเสีย และพากันทำพิธีราชาภิเษกพระจันทกุมารขึ้นครองราชย์สมบัติสืบไป

ข้อคิดและคติธรรม

เรื่องอาฆาตจองเวรนั้น ย่อมให้ทุกข์กลับคืนแก่ตนในที่สุด และความเขลาหลงในทรัพย์และสุขของผู้อื่นก็ย่อมให้ผลร้ายแก่ตัวได้ในไม่ช้าเช่นกัน

ใบงานที่ ๗

เรื่อง จันทกุมารชาดก (พระจันทร์)

๑. ชาดก เรื่องนี้แสดงถึงการบำเพ็ญขันติบารมีคือ ?

.....

.....

.....

๒. เพราะเหตุใด ประชาชนถึงขึ้นชอบพระจันทร์ จงอธิบาย ?

.....

.....

.....

๓. นักเรียนสามารถนำคติธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร ? ยกตัวอย่าง

.....

.....

.....

ชุดการเรียนรู้ที่ ๘

นารทชาดก (พระพรหมนารท)

เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๑.๑ ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม. ๓/๔ วิเคราะห์พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

ม. ๓/๕ วิเคราะห์และประพจน์ตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

๑.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับนารทชาดก รวมทั้งคติธรรมในการบำเพ็ญอุเบกขาบารมี
๒. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการคิดและการปฏิบัติอย่างถูกต้องตามคติธรรมในทศชาติชาดก
๓. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจประวัติความเป็นมาของพระชาติในอดีตของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อนที่จะมาตรัสรู้สัพพัญญุตญาณ

๔. เพื่อให้นักเรียนเกิดศรัทธาซาบซึ้งและแบบอย่างการดำเนินชีวิตไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม

๕. เพื่อให้นักเรียนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธอย่างถูกต้อง

นารทชาดก (พระพรหมนารท)

ชาดก เรื่องนี้แสดงถึงการบำเพ็ญอุเบกขาบารมีคือการวางเฉยมีเรื่องเล่าว่าพรหมนารทช่วยเปลี่ยนพระเจ้าอังคตราชทรงฟังคำสอนของคุณาชีวกแล้วให้กลับจากความเห็นผิดไปตามว่าบุญบาปไม่มีเป็นต้น พระจุลราชธิดาถวายคติธรรมที่ชอบก็ไม่ทรงละมิจฉาที่ภูธินั้น พรหมนารทได้ทราบอธิษฐานขอให้ช่วยของพระราชาธิดา จึงได้ลงมาแสดงธรรม พรหมนารทได้โอกาสพรรณนาความทุกข์ ทรมานต่าง ๆ ในนรกให้พระราชาเกิดความสะพรึงกลัว เกิดความสยดสยองต่อบาป พระราชาได้ฟังคำพรรณนา ก็สลดพระทัยยิ่งนัก รู้พระองค์ว่าได้ดำเนินทางผิดจนพระเจ้าอังคตราชถอนความเห็นผิด ในระหว่างนั้นพรหมนารทได้อันตรธานหายไป พระราชาก็ทรงตั้งมั่นในศีลในธรรม ทรงเริ่มทำบุญทำทาน ทรงเลือกคบแต่ผู้ที่จะนำไปในทางที่ถูกต้อง เมื่อพระราชาทรงตั้งอยู่ใน ทศพิธราชธรรม ประชาชนก็มีความสุข บ้านเมืองสงบ ร่มเย็น

ข้อคิดและคติธรรม

สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม ทำดีย่อมได้ดี ทำผิดบาปย่อมได้ชั่วช้า
 สามานย์เป็นผลตอบแทน และการคบมิตรสหายนั้นก็ส่งผลดีเลวแก่ตัว
 บุคคลนั้นด้วย

ใบงานที่ ๘

เรื่อง นารทชาดก (พระพรหมนารท)

๑. ชาดก เรื่องนี้แสดงถึงการบำเพ็ญอุเบกขาบารมีคือ ?

.....

.....

.....

๒. พรหมนารท ช่วยให้พระเจ้าอโศกไตราชถอนความเห็นผิดได้อย่างไร จงอธิบาย ?

.....

.....

.....

๓. นักเรียนสามารถนำคติธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร ? ยกตัวอย่าง

.....

.....

.....

ชุดการเรียนรู้ที่ ๙

วิชรชาตก (พระวิรุณ)

เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๑.๑ ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม. ๓/๔ วิเคราะห์พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

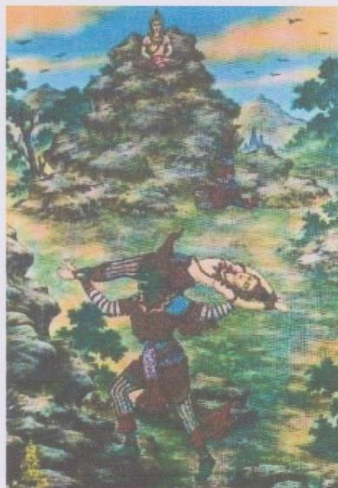
ม. ๓/๕ วิเคราะห์และประพจน์ตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาตกเรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

๑.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับวิชรชาตก รวมทั้งคตินิยมในการบำเพ็ญสังฆารม
๒. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการคิดและการปฏิบัติอย่างถูกต้องตามคตินิยมในทศชาติชาตก
๓. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจประวัติความเป็นมาของพระชาติในอดีตของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อนที่จะมาตรัสรู้สัพพัญญุตญาณ

๔. เพื่อให้นักเรียนเกิดศรัทธาซาบซึ้งและแบบอย่างการดำเนินชีวิตไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม

๕. เพื่อให้นักเรียนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธอย่างถูกต้อง

วิฑูรชาดก (พระวิฑูร)

ชาดก เรื่องนี้แสดงถึงการบำเพ็ญสัจจการมีความสัตย์มีเรื่องเล่าว่าถึงวิฑูรบัณฑิตซึ่งเป็นผู้ถวายคำแนะนำประจำราชสำนัก พระเจ้าธนัญชัยโกรพิยะ เป็นผู้ที่พระราชและประชาชนรักใคร่เคารพนับถือมาก ครึ่งหนึ่งปณณกยักษ์มาทำพระเจ้านันย ชัยโกรพิยะเล่นสกาถ้านแพ้งักถวายมณีนระอันวิเศษ ถ้าพระราชแพ้ ก็จะมีพระราชทานทุกสิ่งที่ต้องการเว้นแต่พระกายของพระองค์ ราชสมบัติ และพระมเหสีในที่สุดพระราชแพ้ ปณณกยักษ์จึงขอลขอตัววิฑูรบัณฑิตพระราชจะไม่พระราชทานก็เกรงเสียสัตย์พระองค์ตรา คำวิฑูรบัณฑิตยิ่งกว่าทรัพย์สินเงินทองใด ๆ ทรงหน่วงเหนี่ยวด้วยประการต่าง ๆ แต่ก็ตกลงกันไปได้ตามให้วิฑูรบัณฑิตตัดสินใจวิฑูรบัณฑิตก็ตัดสินใจให้รักษาสัตย์ คือตนเองยอมไปกับยักษ์ความจริงยักษ์ต้องการ เพียงเพื่อจะนำหัวใจของวิฑูรบัณฑิตไปแลกกับธิดาพญานาคซึ่งความจริงเป็นอุบายของภริยาพญานาคผู้ใคร่จะได้สดับธรรมของ วิฑูรบัณฑิตจึงตกลงกับสามีว่า ถ้าปณณกยักษ์ต้องการธิดาของตน ก็ขอให้หัวใจของวิฑูรบัณฑิตมา แม้ยักษ์จะหาวิธีทำให้ตายก็ไม่ตาย วิฑูรบัณฑิตกลับแสดงสาธุธรรม ธรรมของคนดี ให้ยักษ์เลื่อมใสและได้แสดงธรรมแก่พญานาคในที่สุดก็ได้กลับสู่กรุงอินทปัตถ์ มีการฉลองรับขวัญกันเป็นการใหญ่ แสดงถึงวิฑูรบัณฑิตว่าเป็นผู้รักษาสัจจะที่เป็นชั้นสามัญและชั้นกลางเป็นผู้รู้และแสวงหาสัจจะที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรมยิ่ง ๆ ขึ้น

ข้อคิดและคติธรรม

เหตุแห่งความพิบัติคือการพนัน และการมีเมตตาจิต
ย่อมส่งผลให้ได้รับเมตตาจิตตอบด้วยในที่สุด

ใบงานที่ ๙

เรื่อง วิทูรชาดก (พระวิทูร)

๑. ชาดก เรื่องนี้แสดงถึงการบำเพ็ญสัจจการมีคือ ?

.....

.....

.....

๒. เพราะเหตุใด วิทูรบัณฑิตถึงให้สัจจกับปณณกยักษ์ จงอธิบาย ?

.....

.....

.....

๓. นักเรียนสามารถนำคติธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร ? ยกตัวอย่าง

.....

.....

.....

ชุดการเรียนรู้ที่ ๑๐

เวสสันดรชาดก (พระเวสสันดร)

เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๑.๑ ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม. ๓/๔ วิเคราะห์พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ หรือประติมากรรมที่ตนนับถือตามที่กำหนด

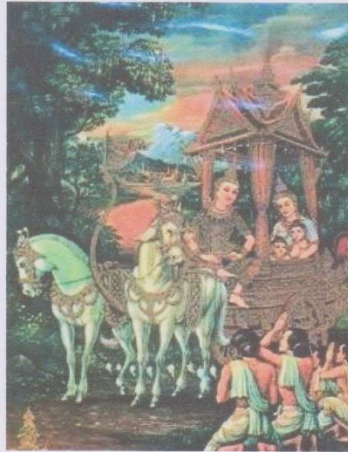
ม. ๓/๕ วิเคราะห์และประพจน์ตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

๑.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับเวสสันดรชาดก รวมทั้งคตินิยมในการบำเพ็ญทานบารมี
๒. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการคิดและการปฏิบัติอย่างถูกต้องตามคตินิยมในทศชาติชาดก
๓. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจประวัติความเป็นมาของพระชาติในอดีตของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อนที่จะมาตรัสรู้สืบทอดพระศาสนาสุดท้าย

๔. เพื่อให้นักเรียนเกิดศรัทธาซาบซึ้งและแบบอย่างการดำเนินชีวิตไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม

๕. เพื่อให้นักเรียนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธอย่างถูกต้อง

เวสสันดรชาดก (พระเวสสันดร)

ชาดก เรื่องนี้แสดงถึงการบำเพ็ญทานบารมีคือบริจาคทาน มีเรื่องเล่าถึงพระเวสสันดรผู้ใจดีบริจาคทุกอย่างที่มีคนขอครั้งหนึ่งประทานช้างเผือกคู่บ้านคู่เมือง แก่พราหมณ์ชาวกาลิงคะซึ่งมาขอช้างไปเพื่อให้หาย ฝนแล้ง แต่ประชาชนโกรธขอให้เนรเทศพระราชบิดา พวกกันมาประชุมกัน กราบทูลพระเจ้าสุทนต์ให้เนรเทศพระเวสสันดรออกจากประเทศ พระเวสสันดรได้ทรงขออนุญาตทำทานใหญ่อีกครั้งหนึ่ง จัดให้มีครบทุกอย่าง แล้วเสด็จทรงรถออกจากกรุงพร้อมกับพระนางมัทรีพร้อมด้วยโอรสธิดาได้ตามเสด็จไปด้วยเมื่อชุกไปขอสองกุมาร ก็ประทานอีกภายหลังพระเจ้าสุทนต์พระราชบิดาทรงไถ่สองกุมาร แล้วเสด็จไปรับกลับกรุง

พระเจ้าสุทนต์จึงตรัสบอกพระเวสสันดรว่า ประชาชนชาวสปีได้เห็นสิ่งที่ถูกที่ควรแล้ว และพากันร่ำร้อง ได้ทูลเชิญเสด็จกลับเมืองสปี พระเวสสันดร พระนางมัทรี และพระชาลิภานุหา จึงได้เสด็จกลับเมือง พระเจ้าสุทนต์ทรงอภิเษกพระเวสสันดรขึ้นครองเมืองสืบต่อไปครั้นได้เป็นพระราชาแห่งสปี พระเวสสันดรก็ทรงยึดมั่นในการประกอบทานบารมี ทรงตั้งโรจนาทนบารมีเป็นประจำทุกวัน ชาวเมืองสปีตลอดจนบ้านเมืองใกล้เคียง ก็ได้รับพระเมตตากรุณา มีความร่มเย็นเป็นสุข ชาวเมืองต่างก็เอื้อเฟื้อช่วยเหลือกัน เหมือนดังที่พระเวสสันดรทรงตั้งพระปณิธานว่า พระองค์จะทรงบริจาคทรัพย์สมบัติทั้งปวง เพื่อประโยชน์สุขแก่ผู้อื่น ด้วยทรัพย์ทั้งหลาย ทำให้เกิดกิเลสคือ ความโลภ ความหลงทางแห่น เมื่อบริจาคทรัพย์แล้ว ผู้รับก็จะได้ประโยชน์จากสิ่งนั้น และมีความชื่นชม ยินดี ผู้ให้ก็จะ อิ่มเอมใจว่าได้ทำประโยชน์แก่ผู้อื่น เกิดความปิติยินดีเช่นกัน ทั้งผู้ให้และผู้รับย่อมได้รับ ความสุขความพึงพอใจดังนี้

ข้อคิดและคติธรรม

สั่งสอนให้คนเราเพียรประกอบคุณความดีโดยมีท้อถอย หากรู้จักสละ
ทรัพย์บริจาคทานเนื่องนี้ก็จะเป็นที่สรรเสริญทั่วไป คนโลกคนจิต

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง เวสสันดรชาดก (พระเวสสันดร)

๑. ชาดก เรื่องนี้แสดงถึงการบำเพ็ญทานบารมีคือ ?

.....

.....

.....

๒. เหตุใด พระเวสสันดรถึงบริจาคทานมากมายเพื่อประโยชน์อะไร จงอธิบาย ?

.....

.....

.....

๓. นักเรียนสามารถนำคติธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร ? ยกตัวอย่าง

.....

.....

.....

โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโสธรวราราม จังหวัดฉะเชิงเทรา

แบบทดสอบหลังเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง ทศชาติชาดก

จำนวนข้อสอบ ๔๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๔๐ คะแนน เวลา ๔๐ นาที

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

ตัวชี้วัด ส ๑.๑ (ม. ๓/๔, ม. ๓/๕)

๑. ทศชาติกับทศบารมีในข้อใดที่ ไม่สัมพันธ์กัน

- ก. เตมียชาดก-ศีลบารมี
- ข. วิรุทธชาดก-สังฆบารมี
- ค. มหาชนกชาดก-วิริยบารมี
- ง. เวสสันดรชาดก-ทานบารมี

๒. พระชาติสุดท้ายก่อนที่พระโพธิสัตว์จะเสด็จลงมาตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า คือพระชาติที่ปรากฏอยู่ในชาดกเรื่องใด

- ก. มหาชนกชาดก
- ข. เวสสันดรชาดก
- ค. มโหสถชาดก
- ง. ภูริทัตตชาดก

๓. รุ่งโรจน์ เป็นเด็กที่เรียนหนังสือไม่เก่ง แต่เขาก็ได้ใช้ความเพียรพยายามในการอ่านหนังสือ เพื่อหาความรู้เพิ่มเติมและในที่สุดเขาก็สามารถทำคะแนนสอบได้มากที่สุดของชั้นเรียน นักเรียนคิดว่ารุ่งโรจน์ มีการใช้หลักธรรมที่สอดคล้องกับทศชาติชาดกในข้อใด

- ก. มหาชนกชาดก
- ข. มโหสถชาดก
- ค. เวสสันดรชาดก
- ง. จันทกุมารชาดก

๔. นักเรียนคิดว่า คำกล่าวใดเหมาะสมกับเรื่องราวในมโหสถชาดกมากที่สุด

- ก. รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี
- ข. มีปัญญาตั้งมีทรัพย์อยู่นับแสน
- ค. หนทางพิสูจน์ม้า กาลเวลาพิสูจน์คน

๕. ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น

๕. ข้อใดเป็นเหตุผลสำคัญที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมแล้วยกตัวอย่างในชาดกประกอบ

- ก. เพื่อให้คำสอนมีความน่าสนใจ
- ข. เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจในธรรมที่ทรงแสดง
- ค. เพื่อเป็นตัวอย่างประกอบ สำหรับให้เห็นภาพอย่างชัดเจน

๖. เพื่อเป็นข้อคิดคติธรรมสอนใจ ซึ่งมีแฝงอยู่ในชาดกเรื่องต่าง ๆ ที่ทรงแสดง

๖. คุณค่าที่สำคัญที่สุดของชาดก ได้แก่ข้อใด

- ก. ความบันเทิงจากเนื้อเรื่องในชาดก
- ข. สำนวนภาษาที่สละสลวยซึ่งมีอยู่ในชาดก
- ค. ข้อคิด คติสอนใจจากเรื่องราวต่าง ๆ ในชาดก
- ง. เป็นการร่วมสืบสานเรื่องราวในพระพุทธศาสนาให้คงอยู่

๗. คำว่า “ชาดก” มีความหมายตรงกับข้อใดมากที่สุด

- ก. นิทานที่มีคติสอนใจ
- ข. เรื่องเล่าในพระพุทธศาสนา
- ค. หนึ่งในคัมภีร์ที่ว่าด้วยพุทธประวัติของพระพุทธเจ้า

๘. การเวียนว่ายตายเกิดของพระพุทธเจ้าในภพชาติต่าง ๆ

๘. ทศชาติชาดกคือเรื่องเกี่ยวกับการบำเพ็ญบารมีของพระพุทธเจ้าในอดีตชาติ ถ้าเราสนใจศึกษาแนวคิดเรื่องปัญญาบารมีจะต้องศึกษาชาดกเรื่องใด

- ก. สุวณณสามชาดก

- ข. เวสสันดรชาดก
ค. มหาชนกชาดก
ง. มโหสถชาดก
๙. พระมหาชนกเป็นพระชาติที่เท่าไรในทศชาติ
- ก. พระชาติที่ ๒
ข. พระชาติที่ ๔
ค. พระชาติที่ ๖
ง. พระชาติที่ ๘
๑๐. พระมหาชนกกล่าวถึงการบำเพ็ญบารมีด้านใดของพระพุทธเจ้า
- ก. ศีลบารมี
ข. ทานบารมี
ค. วิริยบารมี
ง. เมตตาบารมี
๑๑. พระมเหสีของพระเจ้าอริฏฐชนก เสด็จไปยังเมืองกาลจัมปาปะโดยใครคอยช่วยเหลือ
- ก. พระอินทร์
ข. พระเจ้าอริฏฐชนก
ค. นางมณีเมขลา
ง. พระเจ้าโปลงชนก
๑๒. คติสอนใจที่ได้จากเรื่องพระมหาชนกคือข้อใด
- ก. สิ่งที่เราสร้างสุขได้คือเงินทอง
ข. เมตตาเป็นสิ่งที่ล้ำค่า
ค. ไฟในอย่านำออก ไฟนอกอย่านำเข้า
ง. ความเพียร พยายามนำมาซึ่งความสำเร็จ
๑๓. ใครเป็นผู้ให้พระมหาชนกตั้งปฐะเลียมหาวิชาลัย
- ก. ชีฆาฏกุมาร
ข. พระเจ้าโปลงชนก
ค. นางมณีเมขลา
ง. พระอริฏฐชนก
๑๔. หลังจากพระมหาชนกสละราชสมบัติ ใครเป็นผู้ขึ้นเป็นกษัตริย์ต่อจากพระองค์
- ก. พระนางสิวลี

- ข. พรหมณ์ทิศาปาโมกข์
ค. พระราชมารดา
ง. พระทีฆาฏราชกุมาร
๑๕. สุนัขคาบเนื้อที่เจ้าของปล่อย วังหนีมาพบผู้คนเข้าก็ตกใจทั้งขึ้นเนื้อไว้พระมหาชนกคิดอย่างไรกับเนื้อก้อนนั้น
- ก. เป็นของผู้อื่นควรนำไปส่งคืน
ข. ควรนำไปบริจาคให้คนยากไร้
ค. ก้อนเนื้อนี้เป็นของไม่มีเจ้าของสมควรที่จะเป็นอาหารของเราได้
ง. นำก้อนเนื้อไปให้สุนัข
๑๖. พระมหาชนกตรัสว่าความสุขที่แท้จริงของพระองค์คืออะไร
- ก. การออกบรพชา
ข. การดำรงชีวิตอย่างสามัญชน
ค. การได้เห็นราษฎรอยู่ดีกินดี
ง. การได้เป็นกษัตริย์
๑๗. ชาติใดในทศชาติ ถือว่าเป็นชาติที่ยิ่งใหญ่ที่สุด
- ก. พระมหาชนก
ข. พระสุวรรณสาม
ค. พระจันทกุมาร
ง. พระเวสสันดร
๑๘. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับ ร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี
- ก. มีทั้งหมด ๕๐ พระคาถา
ข. จุดมุ่งหมายในการแต่งเพื่อใช้เทศน์
ค. เพลงปี่พาทย์ที่ใช้ประกอบคือเพลงทยอยโอด
ง. เนื้อหาเป็นการอบรมสั่งสอนประชาชนทั่ว ๆ ไป
๑๙. ขณะที่พระนางมัทรีจะกลับจากบ้านั้น เทวดาได้ลงมาขัดขวางและจำแลงแปลงกายเป็นอะไร
- ก. ราชสีห์ อาชาไนย เสือโคร่ง
ข. ราชสีห์ พญานาค คชสาร
ค. อาชาไนย โคนม เสือเหลือง

- ง. เสือโคร่ง เสือเหลือง ราชสีห์
๒๐. พระนางมัทรีทำอะไรเมื่อรู้ว่าพระเวสสันดร ทรงยกสองกุมารให้แก่ชูชก
- ก. ทรงโกรธพระเวสสันดรมาก
ข. ทรงเสียใจจนเสียสติ
ค. ทรงโกรธแค้นชูชกมาก
ง. ทรงอนุโมทนาทาน
๒๑. คุณลักษณะที่เด่นที่สุดของพระนางมัทรีคือข้อใด
- ก. จงรักภักดีต่อสามี เป็นแม่ที่ประเสริฐ
ข. เลี้ยงดูบุตรทั้งสอง
ค. ปราบบัติน้ำใจด้วยความวิริยะอุตสาหะ
ง. ทรงบำเพ็ญทานสม่ำเสมอ
๒๒. มโหสถชาดกเป็นชาดกที่เท่าไรในทศชาติ
- ก. พระชาติที่ ๓
ข. พระชาติที่ ๕
ค. พระชาติที่ ๗
ง. พระชาติที่ ๙
๒๓. มโหสถชาดกกล่าวถึงการบำเพ็ญบารมีในอดีตชาติของพระพุทธเจ้าข้อใด
- ก. วิริยบารมี
ข. ทานบารมี
ค. ขันติบารมี
ง. ปัญญาบารมี
๒๔. ข้อใดคือลักษณะเด่นที่สุดของมโหสถ
- ก. มีความกล้าหาญ
ข. มีวาทศิลป์เป็นเยี่ยม
ค. มีความเมตตากรุณาสูง
ง. มีสติปัญญาเฉียบแหลม
๒๕. มโหสถชาดกให้ข้อคิดหรือคติเตือนใจเรื่องใด
- ก. ผู้มีปัญญาดีที่ย่อมได้ดี
ข. ผู้ที่มีอุบายมาก ย่อมนำความเจริญมาสู่ตน
ค. ผู้ที่พูดดี ย่อมนำความเจริญมาสู่ตน
ง. ลูกน้องที่ดีควรมีความจงรักภักดีต่อเจ้านาย

๒๖. เหตุผลข้อใดที่สุวัณณสามหั่วเราะเมื่อพ่อแม่ดาบอด
- ก. ดีใจที่พ่อแม่ใช้กรรมแล้ว
ข. ดีใจที่จะได้ดูแลพ่อแม่
ค. ดีใจที่พ่อแม่ไม่ต้องไปป่า
ง. ดีใจที่จะได้ออกไปเล่นได้มาก
๒๗. ข้อใดที่สุวรรณสามขอให้พระราชาลีกทำ
- ก. ให้เลิกท่องเที่ยว
ข. ให้เลิกถือศีล
ค. ให้เลิกปกครองเมือง
ง. ให้เลิกล่าสัตว์
๒๘. พุกุลและปาริกาในเรื่องสุวัณณสามชาดกเมื่อแต่งงานกันแล้วมีความปรารถนาตรงกันคือข้อใด
- ก. ขอทรัพย์สมบัติ
ข. มีลูกไว้สืบสกุล
ค. ออกบวช
ง. สร้างบ้านหลังใหญ่โต
๒๙. พระเดมิยิบประสงค์สิ่งใดมากที่สุด
- ก. ขอทรัพย์สมบัติ
ข. ออกบวช
ค. การได้เป็นกษัตริย์
ง. การที่ได้เห็นราษฎรอยู่ดีกินดี
๓๐. เพราะเหตุใดพระเดมิยิบจึงเป็นไป
- ก. เป็นไปตั้งแต่เกิด
ข. เพราะเห็นพระราชาลงโทษโจร
ค. ไม่อยากครองราชสมบัติ
ง. เกิดความเบื่อหน่าย
๓๑. เนมิราชชาดกเป็นชาดกที่เท่าไรในทศชาติ
- ก. พระชาติที่ ๓
ข. พระชาติที่ ๔
ค. พระชาติที่ ๗
ง. พระชาติที่ ๙

๓๒. พระเนมิราช ทรงสงสัยว่าทานกับการประพฤติ
พรหมจารีอย่างไหนจะประเสริฐกว่ากัน

- ก. ศิล ๕
- ข. ความสงบอันวิเวก
- ค. ทาน
- ง. พรหมจารี

๓๓. สา เป็นเด็กที่ตั้งอยู่ในศีลธรรมไม่เคยฆ่าสัตว์เลย
เกี่ยวกับการบำเพ็ญบารมีของพระพุทธเจ้าในอดีตชาติ
ตรงขาดเรื่องใด

- ก. ภูริทัตตชาดก
- ข. เวสสันดรชาดก
- ค. มหาชนกชาดก
- ง. มโหสถชาดก

๓๔. ภูริทัตตราชาผู้มีฤทธิ์มาก วันหนึ่งถูกพราหมณ์จับ
ไปทรมานต่าง ๆ ทั้ง ๆ สามารถกำจัดพราหมณ์นั้นได้
สบายเลยเพราะตั้งอยู่ในคุณธรรมข้อใด

- ก. ทาน
- ข. พรหมจารี
- ค. ศิล
- ง. สมานิ

๓๕. จันทกุมารชาดก กล่าวถึงการบำเพ็ญบารมีใน
อดีตชาติของพระพุทธเจ้าข้อใด

- ก. วิริยบารมี
- ข. ทานบารมี
- ค. ขันติบารมี
- ง. ปัญญาบารมี

๓๖. ประชาชนเลื่อมใสในพระจันทร์ราชเพราะข้อใด

- ก. วินิจฉัยตัดสินโดยยุติธรรม
- ข. ออกบวช
- ค. การให้ทาน
- ง. ตั้งอยู่ในธรรม

๔๔

๓๗. พระเจ้าอังคตราช เชื่อว่าบุญบาปไม่มีเป็นต้น แล้ว
ตอนหลังหันมาเชื่อว่าบุญบาปมีอยู่จริง

- ก. เชื่อฟังคำของคณาชีวก
- ข. เพราะได้เห็นนรก
- ค. เพราะเชื่อว่าไม่มีสวรรค์นรก
- ง. ได้เห็นพรหมนารทะ

๓๘. นารทชาดก กล่าวถึงการบำเพ็ญบารมีในอดีตชาติ
ของพระพุทธเจ้าข้อใด

- ก. วิริยบารมี
- ข. ทานบารมี
- ค. อุเบกขาบารมี
- ง. ปัญญาบารมี

๓๙. พระเจ้าอนัญชัยไกริยะเล่นพนันแพ้ต่อปุลณก
ยักษ์แล้วขอลังใด

- ก. เงินทอง
- ข. ธิดาของพระเจ้าอนัญชัยไกริยะ
- ค. ครองราชย์สมบัติ
- ง. วิทูรบัณฑิต

๔๐. ทศชาติชาดกคือเรื่องเกี่ยวกับการบำเพ็ญบารมีของ
พระพุทธเจ้าในอดีตชาติ ถ้าเราสนใจศึกษาแนวคิดเรื่อง
สังจบาร์มีจะต้องศึกษาชาดกเรื่องใด

- ก. วิทูรชาดก
- ข. เวสสันดรชาดก
- ค. มหาชนกชาดก
- ง. มโหสถชาดก

กระดาศำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง	ข้อ	ก	ข	ค	ง
	A	B	C	D		A	B	C	D
1					21				
2					22				
3					23				
4					24				
5					25				
6					26				
7					27				
8					28				
9					29				
10					30				
11					31				
12					32				
13					33				
14					34				
15					35				
16					36				
17					37				
18					38				
19					39				
20					40				

เอกสารอ้างอิงในการสร้างชุดการเรียนรู้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑.(กรุงเทพมหานคร
:โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,๒๕๕๑
สมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฒนมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก.ทศบารมี-
ทศพิธราชธรรม,
สืบค้นออนไลน์จาก <http://www.dhammathai.org/chadok/legend01.php>